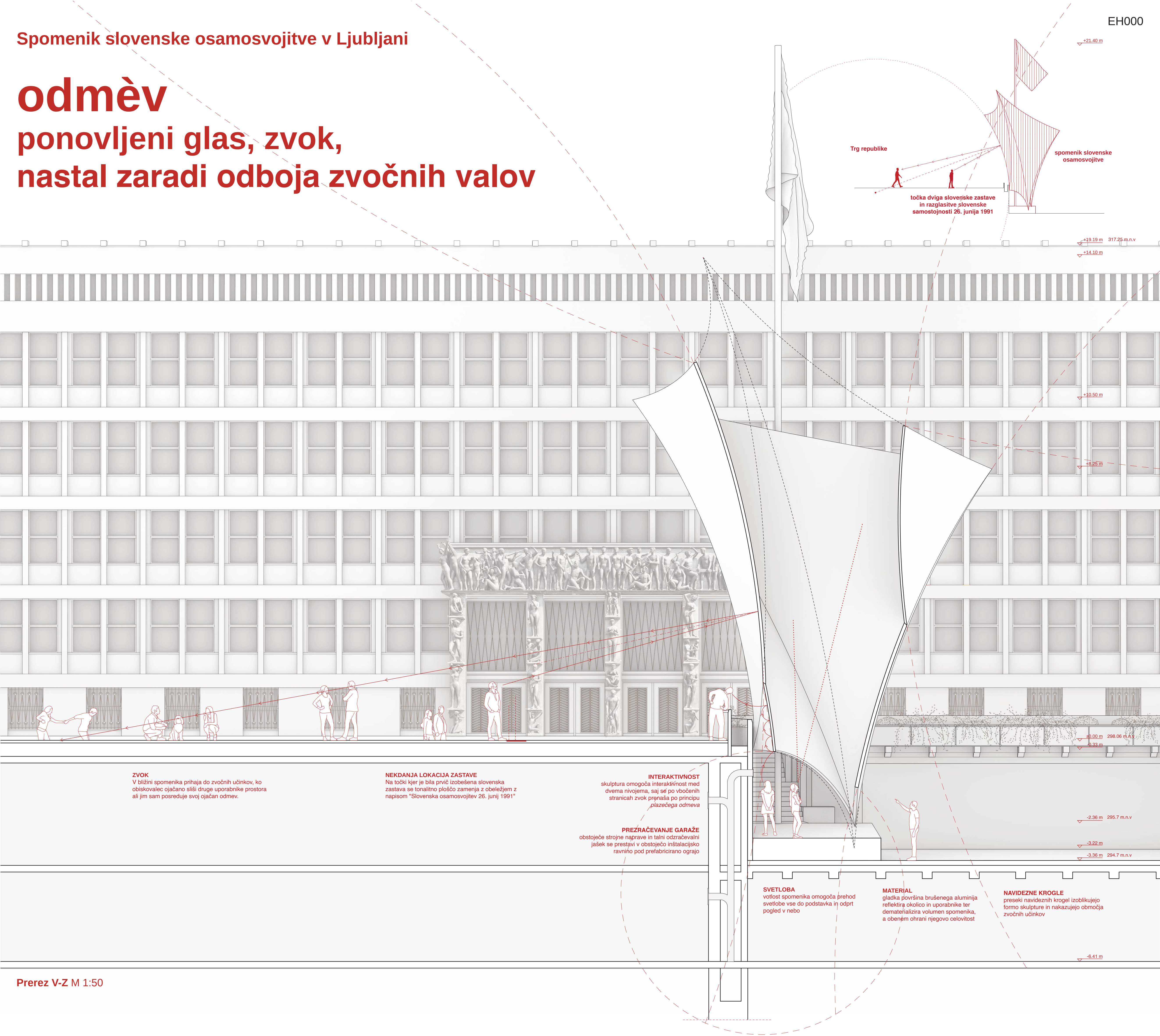

odmèv
ponovljeni glas, zvok,
nastal zaradi odboja zvočnih valov

Prerez V-Z M 1:50

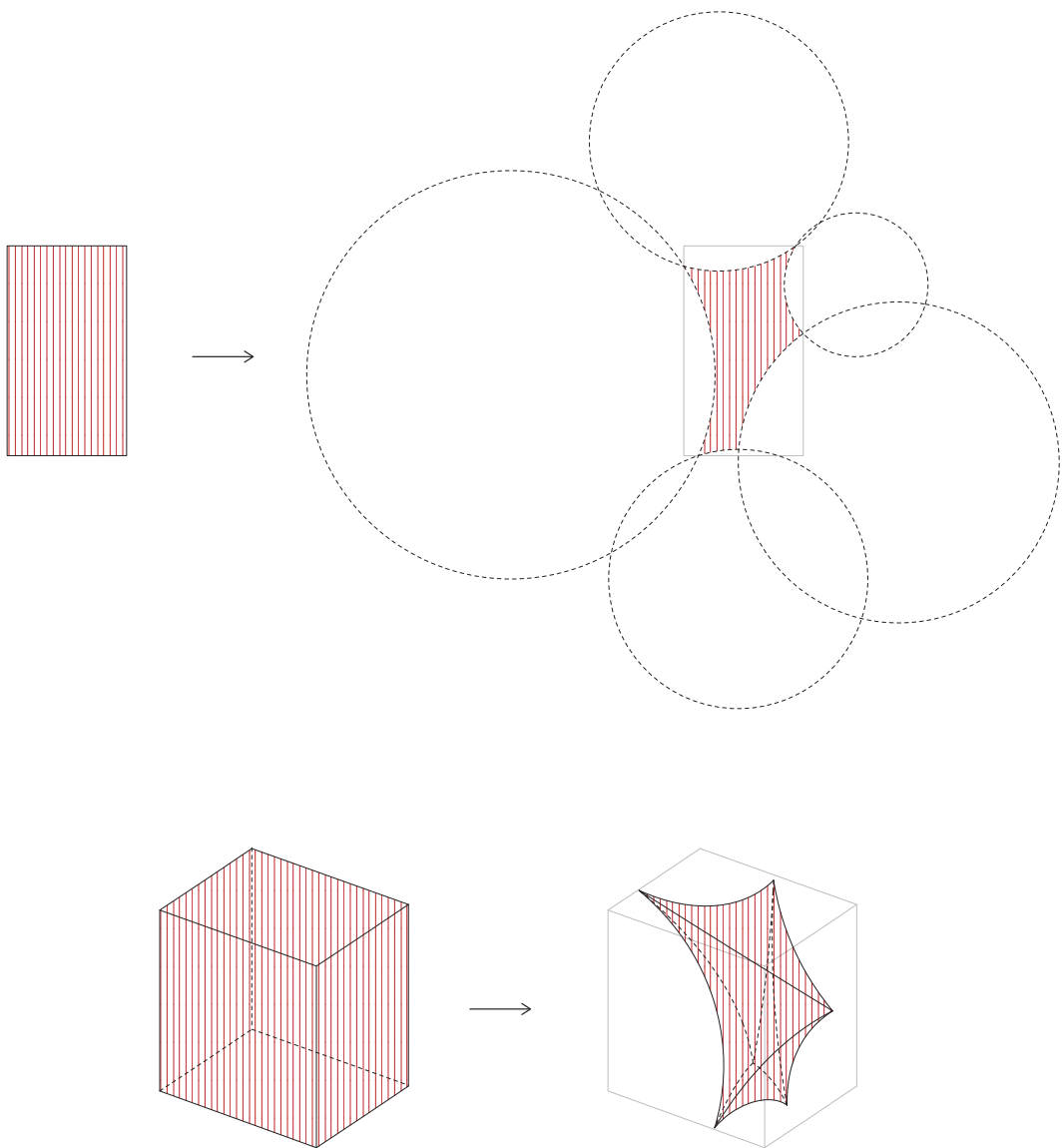
Osrednji trg države lahko po osamosvojitvi in demokratizaciji razumemo kot seštevek enakovrednih glasov. Kot prostor pluralnih procesov – in skladno s tem tudi spomenik osamosvojitve kot anti-monument, ki kot glasbilo odmeva in ojačuje glasove, ki ga uporabljajo.

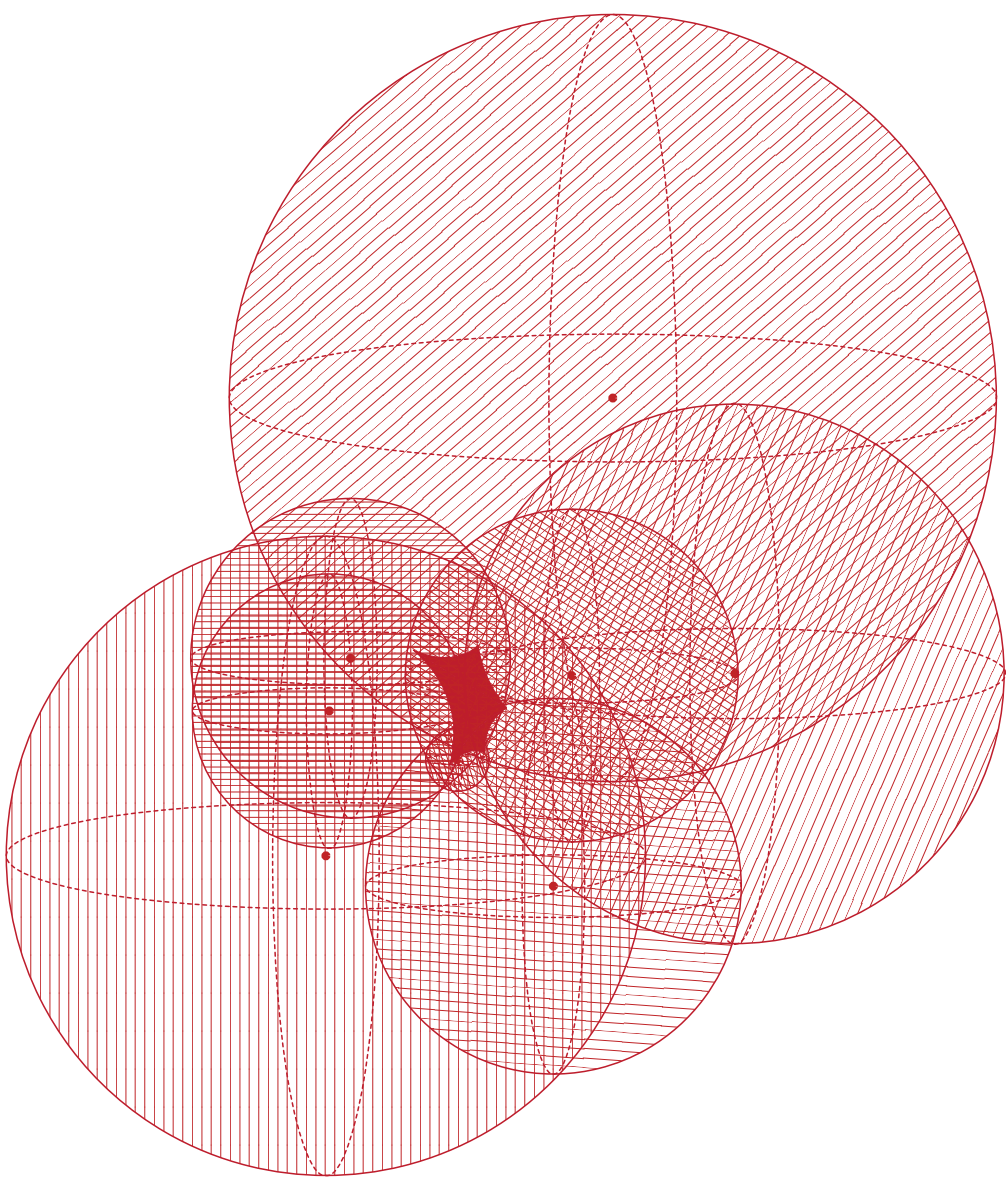
26. junija 1991 so na Trgu republike ob proslavi razglasitve samostojnosti Republike Slovenije odmevale besede: »*Danes so dovoljene sanje, jutri je nov dan.*«
A to niso edine besede, ki so napolnile prostor Trga republike – in še vedno polnijo prostor kolektivnega spomina petintrideset let stare republike. Samo iz zadnjega obdobja se spomnimo branja ustave s strani kulturnic in kulturnikov v času pandemije covida-19 ali opozoril na genocid v Gazi.

Namesto da bi komemorirali specifičen trenutek v zgodovini s simboli, se pred-log spomenika osredotoča na preizpraševanje procesov in učinkov, ki spremljajo družbene in politične preobrazbe. Spomenik je objekt oziroma anti-objekt, ki sledi oblikovalski logiki akustike glasbenih instrumentov – spomenik, ki usmerja in kopiči zvok. Na ta način z zvočno interakcijo spomenik postane soudeleženec vsakodnevnega programa trga ter presega klasične okvire nosilcev spomina, ki se zanašajo na simbole in zapise. Spomenik slovenske osamosvojitve tako aktivira okoliški urbani prostor ter vzpodbuja komunikacijo med posameznikom, skupnostjo in tremi nivoji javnega: trgom kot ambientom neformalnega urbanega življenja, trgom kot osrednjim simbolnim javnim prostorom države in trgom kot osrednjim prostorom izvajanja demokratičnih procesov.

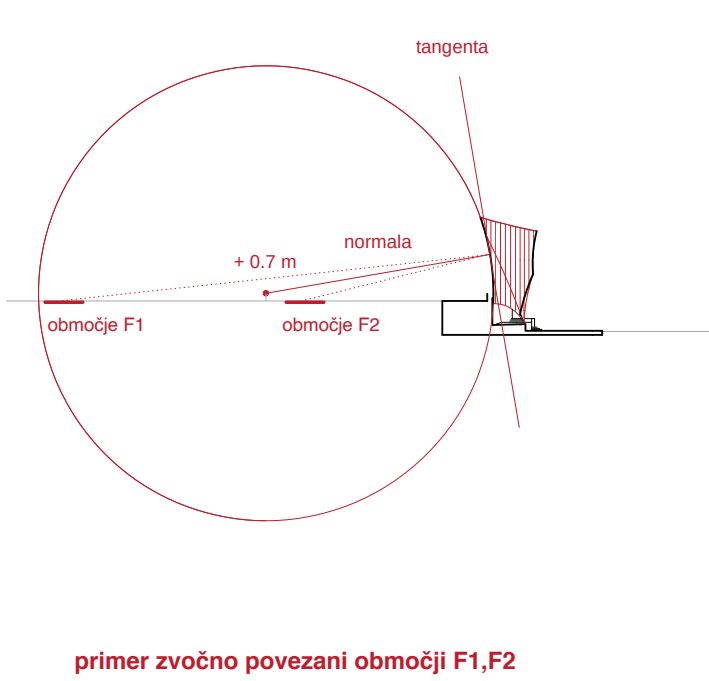
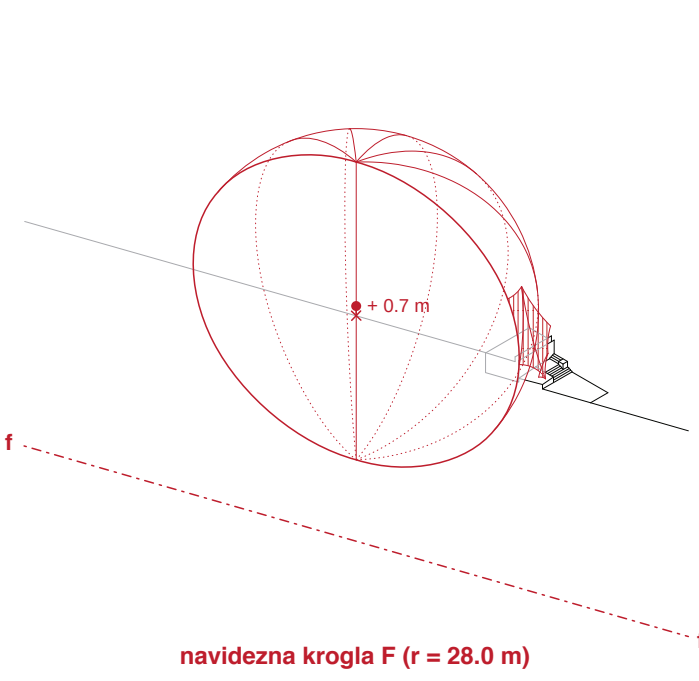
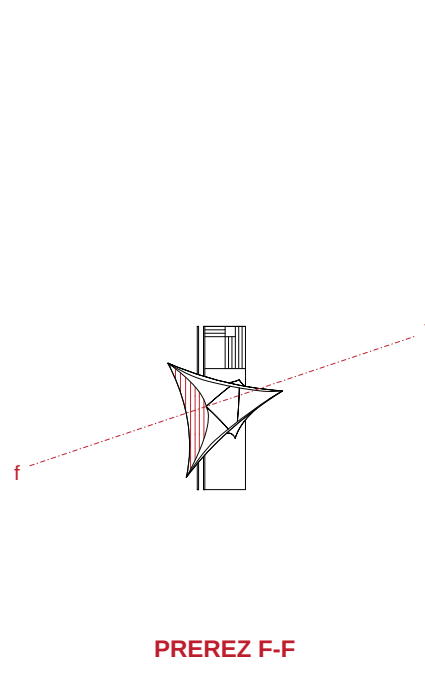
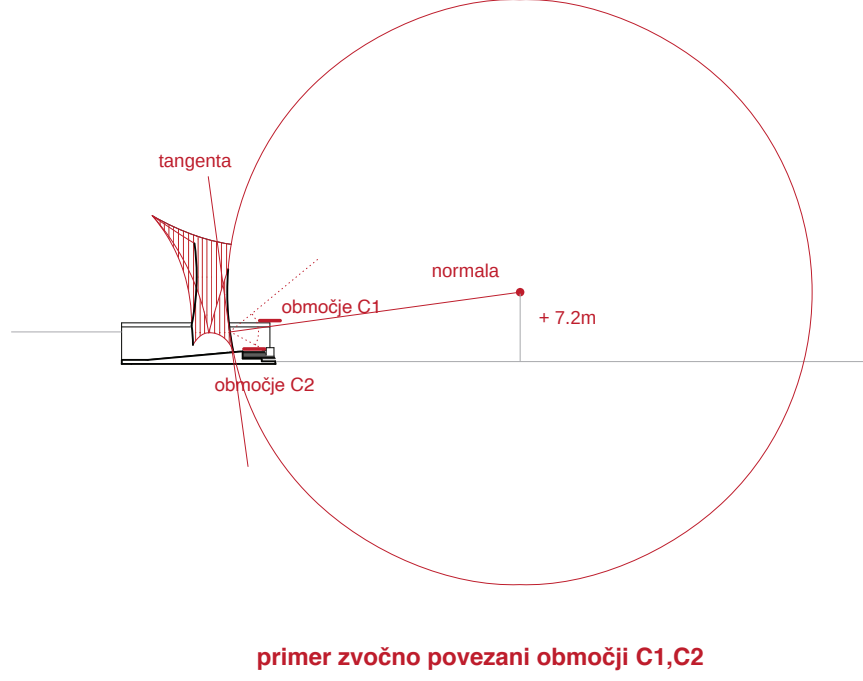
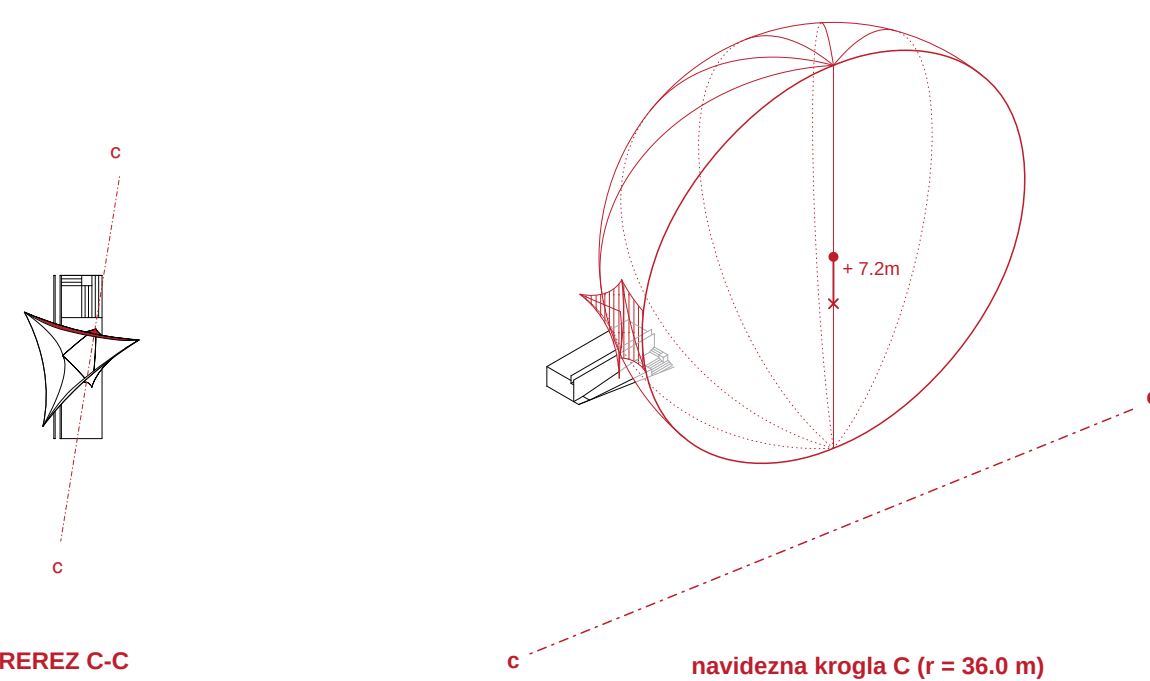
Geometrijska zasnova spomenika izhaja iz prepleta akustičnih zrcal - sferičnih ploskev, ki tvorijo tanko opno spomenika, od katere odmevajo zvoki. Zvočna energija se v zraku širi sferično od vira proti površini, od katere se odbije po znanih geometrijskih pravilih. V bližini spomenika tako prihaja do zvočnih učinkov, ko obiskovalec ojačano sliši druge uporabnike prostora ali jim sam posreduje svoj ojačan odmev. Govor, izjavo, poziv, krik ali tih šepet, bodisi posameznika ali množice, spomenik posreduje v javni prostor. Spomenik s tem spodbuja participacijo v demokratičnih procesih in postane aktivator javnega diskurza.

Dinamična forma skulpture materializira silnice družbenih procesov.

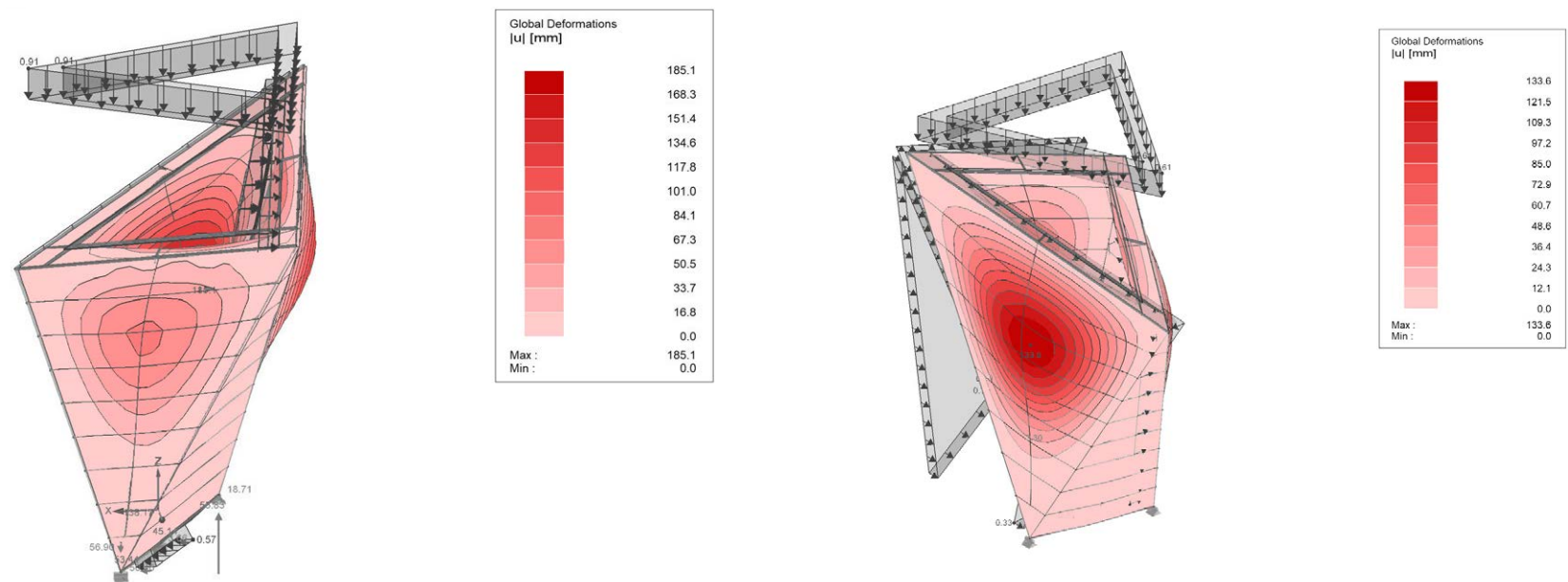
Geometrijska zasnova spomenika izhaja iz prepleta akustičnih zrcal - sferičnih ploskev, ki tvorijo tanko opno spomenika, od katere odmevajo zvoki in odsevajo podobe.

Zvočna energija se v zraku širi sferično od vira proti površini, od katere se odbije po znanih geometrijskih pravilih. V središču popolnoma zvočno odbojne krogle se raven zvoka lahko poveča za skoraj 12 dB. V bližini spomenika lahko z gotovostjo pričakujemo zvočne učinke, ko bo obiskovalec ojačano slišal druge uporabnike prostora ali jim sam posredoval svoj ojačan odmev.

V kontekstualnem smislu spomenik tvori skupaj z ostalimi simbolnimi elementi ob robovih Trga republike oblikovno in narativno skladno celoto. Njegova višina 14,10 m in višina droga za zastavo 21,40 m nad koto trga, ga umeščata v ustrezno razmerje do okoliških stavb in skulptur. Vitka opna s svojo zunanjo dinamičnostjo materializira silnice družbenih procesov, medtem ko v notranjosti oblikuje kontemplativen, zenitalno osvetljen prostor, s pogledi odprtimi v nebo. Na nivoju atrija se točkovno dotika podstavka, oblikovanega kot klančina v podaljšku obstoječega stopnišča. Obstoječe korito in montažna betonska stena ob stopnišču se odstranita in s tem omogočita, da podstavek deluje kot prehodni javni prostor, po vzoru izhodiščne ideje arh. Edvarda Ravnikarja iz l. 1962 o vzdolžnem spuščanju v atrij. Gladka površina z refleksijo okolice dematerializira volumen in zagotavlja dobre akustične lastnosti ob nizki teži in ustrezni konstrukcijski stabilnosti. Lupina skulpture je sestavljena iz obojestranske aluminijaste pločevine debeline 12 mm, z vmesnim zračnim prostorom debeline 60 mm, v katerem se nahajajo ojačitve iz cevni aluminijastih profilov dimenzije 60/60/5 mm pritrjenih v obstoječo AB konstrukcijo. Ocenjena lastna teža konstrukcije je 9 ton, z največjim pomikom 13 cm pri projektni vrednosti vetra.

Po vzoru kiparskega igrala Riba Vladimire Bratuž Furlan iz Tivolija (1958) tudi spomenik predlaga aktivacijo spomina in izobraževanje skozi igro. »Otroška igra«
je poleg dejanske interakcije tu mišljena tudi v prenesenem smislu. Ravno v »otroški igri«
lahko prepoznamo krhkost svobode neobremenjenega izraza – edine, ki nam omogoča osmišljanje novih svetov.

konstrukcijska shema s prikazom pomikov znotraj dopustnih mejnih stanj

UREDITEV ŠUBIČEVE ULICE - ANKETNO OBMOČJE

Ureditev Šubičeve ulice želi povezati heterogene ulične robove z enovitim tlakom, ki izhaja iz obstoječega tlaka na Trgu republike. Preko celotnega uličnega prostora poteka ritem različno širokih linij tonalnih plošč z vmesnimi pasovi tonalnih kock položenih na pavji rep. Kontinuirana vzdolžna geometrija tlaka poveže raznolike predprostore stavb in z zgostitvijo linij poudari vhode v najpomembnejše programe (Državni zbor, Trg narodnih herojev, Šubičeva gimnazija, Narodni muzej...) brez geometrijskih konfliktov med posameznimi talnimi ureditvami. Talne linije predstavljajo tudi organizacijsko strukturo urbanemu pohištvu, izpustom za drevesa in ostalim funkcionalnim območjem (parkirni prostori, postajališče za vlakec,...). Dostop avtomobilom omejujeta niza potopnih stebrov na skrajnem vzhodnem delu, ob stiku s Slovensko cesto, in na zahodnem delu, ob uvozu in izvozu iz podzemne garaže. Prostor ulice tako postane skupni prometni prostor z v tlaku diskretno označenim voziščem. Na račun ožjega vozišča je možna ukinitvev stopnišča, ki po celotni dolžini Trga republike meji na Šubičevo ulico. Tlak med predprostorom parlamenta in robom trga se nivelira v zvezno površino v blagem naklonu. S tem postane stavba Državnega zbora v manj podrejenem položaju napram Trgu republike, prostor postane simbolno bolj povezan, nenazadnje pa tudi bistveno primernejši tako za gibalno ovirane kot tudi kolesarje.

PROSTORSKI RAZVOJ OBMOČJA POSTAVITVE SPOMENIKA

PROSTORSKI UČINKI PROSTORA POD SPOMENIKOM

